

BRAINPORT MONITOR 2017 - SAMENVATTING – **10^e EDITIE**

BRAINPORT EINDHOVEN CREËERT TOEKOMSTIG SUCCES

**BRAINPORT
EINDHOVEN**

TOTAALBEELD

Brainport Eindhoven heeft zich het afgelopen decennium succesvol ontwikkeld. In deze tiende editie van de Brainport Monitor kijken we naar de ontwikkeling van Brainport Eindhoven over de afgelopen tien jaar. In deze periode heeft de regio twee keer de gevolgen van een crisis ondervonden. Tijdens de kredietcrisis van 2008 is de hightech industrie – en daarmee de regio – hard geraakt en ook tijdens de recessie in 2012 was er regionaal en nationaal sprake van krimp. Sindsdien heeft de regio zich – dankzij de hightech industrie – sterk hersteld. **Met een gemiddelde jaarlijkse economische groei van 2,5% over de afgelopen tien jaar, tegenover een gemiddelde jaarlijkse nationale groei van 1,1%, behoort Brainport Eindhoven tot de snelst groeiende regio's van Nederland.**

Een sterke, groeiende hightech industrie vraagt om forse investeringen in research & development (R&D). **In tegenstelling tot veel andere regio's in Nederland wordt het merendeel van de research en development in Brainport uitgevoerd door het bedrijfsleven; €1,7 mld. in 2015.** Dit is ruim een vijfde van de totale private uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling in Nederland. In Brainport investeren zowel grote hightech maakbedrijven als toeleveranciers veel in R&D. De innovatieve kracht is terug te zien in het aantal patenten. **Alleen al de top 3 patentaanvragers uit de regio zijn goed voor bijna de helft van alle aanvragen uit Nederland.**

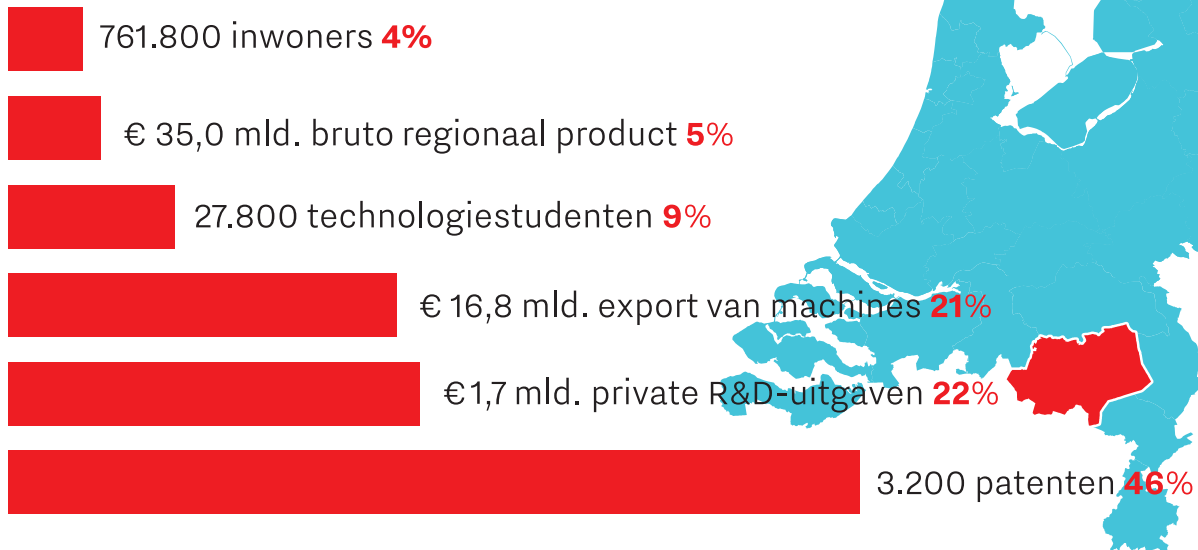
Niet alleen bedrijven profiteren van de groeiende economie, maar ook de rest van de maatschappij. Vier jaar van economische groei vertaalt zich sinds twee jaar in een groeiend aantal banen en een dalend werkloosheidspercentage in de regio. **In 2016 zijn er in Brainport Eindhoven ruim 400.000 banen en met 5,6% is het regionale werkloosheidspercentage blijvend onder het nationaal gemiddelde.** Dit heeft positieve en negatieve kanten. Dalende werkloosheid verhoogt de welvaart, maar zorgt tegelijkertijd voor krapte op de arbeidsmarkt. Zelf leiden we veel technologiestudenten op in de regio, maar met deze grote vraag zijn dat er voor de toekomst niet genoeg.

Het lukt internationaal steeds beter om buitenlandse bedrijven en internationaal talent aan de regio te binden. De natuurlijke bevolkingsgroei (door geboorte) neemt de afgelopen tien jaar steeds verder af. De bevolking groeit dankzij een toenemende instroom uit het buitenland. **In 2016 telt Brainport Eindhoven bijna 45.000 inwoners met een buitenlandse nationaliteit. Dit aantal is in de afgelopen tien jaar regionaal twee keer zo hard gegroeid als nationaal.**

Naast deze samenvatting is er ook een volledige rapportage met ruim 30 statistieken. Deze is te vinden op de website van de Brainport Monitor **www.brainport eindhoven.nl/monitor**

HET AANDEEL VAN BRAINPORT EINDHOVEN IN DE CONCURRENTIEKRACHT VAN NEDERLAND

BUSINESS

“Als gevolg van de economische crisis in 2008 zijn de omzetten fors gedaald. Door te blijven vertrouwen en investeren in onderling innoveren hebben we als toeleverketen daarna veel sterker kunnen presteren.”

Marc Hendrikse,
CEO NTS-Group, bestuurslid Stichting Brainport

ECONOMISCHE GROEI

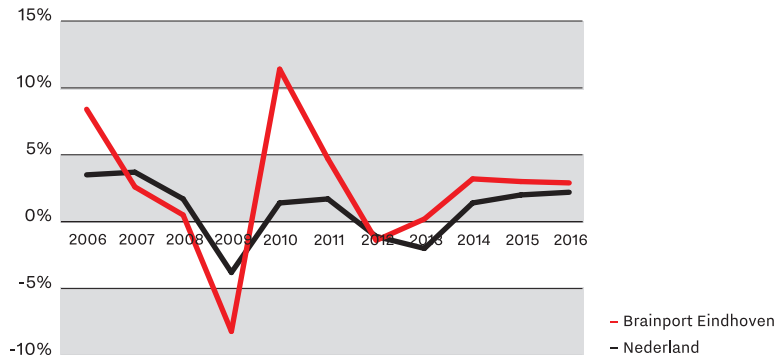
De regionale economie groeit over de afgelopen tien jaar tweemaal zo hard als nationaal

De economie van Brainport Eindhoven is over de periode 2006-2016 gemiddeld met 2,5% per jaar gegroeid. Dat is, ondanks de kredietcrisis in 2008, ruim tweemaal zo hard als de nationale economie (1,1%). Dit is een versnelling ten opzichte van de tien jaar daarvoor (1996-2005), toen groeide de regionale economie 1,1 keer zo hard als de nationale economie.

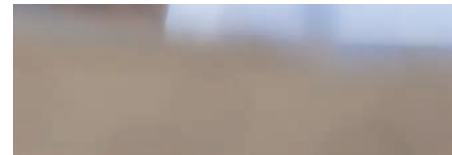
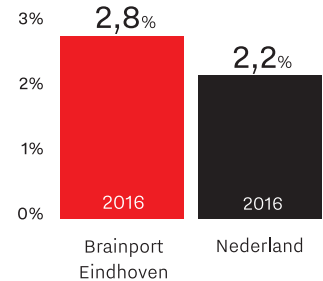
In 2016 groeit de economie van Brainport Eindhoven met 2,8%. Dat is aanzienlijk hoger dan gemiddeld in Nederland (2,2%). Tijdens de recessie in 2012 was er zowel regionaal als nationaal sprake van krimp, maar sindsdien is de regionale economie ieder jaar gegroeid.

Economische groei

BBP volumemutaties

Economisch groeicijfer 2016

ARBEIDSPRODUCTIVITEIT

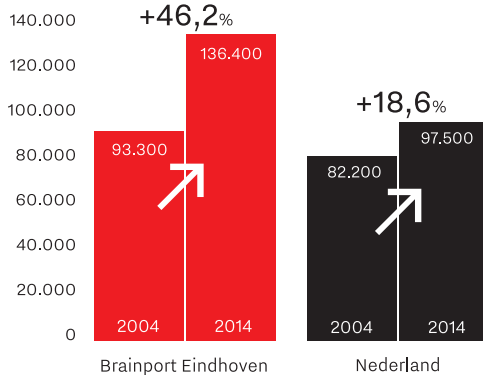
De arbeidsproductiviteit van de industrie in Brainport is aanzienlijk hoger dan in Nederland

De arbeidsproductiviteit van de industrie in Brainport Eindhoven is t.o.v. 2013 met 5,5% gestegen naar €136.400 in 2014. In Nederland is de arbeidsproductiviteit in de industrie gestegen naar €97.500 (+2,7%).

Over de periode 2004-2014 is de arbeidsproductiviteit in de industrie regionaal gestegen met 46,2%, dit is 2,5 keer de groei van de arbeidsproductiviteit van de industrie in Nederland (+18,6%).

Arbeidsproductiviteit industrie

In euro's

**ARBEIDS
PRODUCTIVITEIT
IN DE INDUSTRIE
GROEIT
REGIONAAL 2,5
KEER ZO HARD
ALS NATIONAAL**

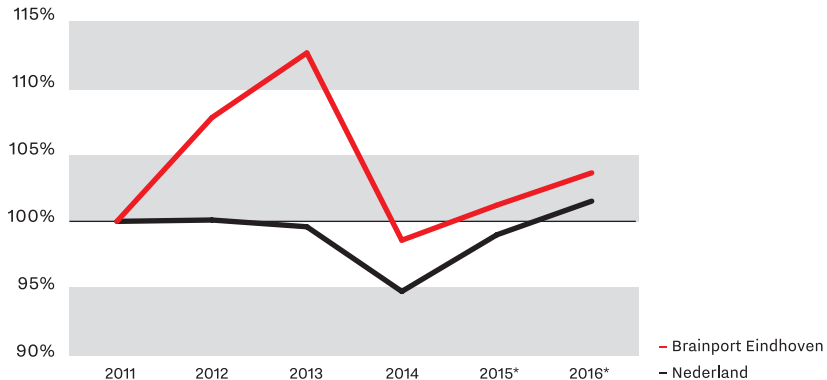
SNELLE GROEIERS

Aantal snelle groeiers in Brainport Eindhoven stijgt, maar minder snel dan nationaal

In 2016 stijgt het aantal snelle groeiers in Brainport Eindhoven met 2,4% naar 500. Dit is 9,7% van het totaal aantal bedrijven in de regio met meer dan 10 fte werkzame personen. Nationaal stijgt het aantal snelle groeiers met 2,5% naar 12.300. Dit is 10,4% van het totaal aantal bedrijven. Na een sterke daling in 2014, stijgt het aantal snelle groeiers de laatste twee jaar zowel regionaal als nationaal.

Snelle groeiers

Bedrijven met min. 10 fte die in 3 jaar 60% of meer in werkgelegenheid zijn gegroeid, 2011=100

**IN 2016 TELT
BRAINPORT
EINDHOVEN
500 SNELLE
GROEIERS,
EEN STIJGING
VAN 2,4%**

**“Talent is de meest
bepalende factor voor ons
concurrentievermogen.
Continu en toekomstgericht
opleiden van alle generaties
is de gemeenschappelijke
ambitie en actie van de triple
helix in Brainport.”**

Nienke Meijer,
Voorzitter College van Bestuur Fontys
Hogescholen, bestuurslid Stichting Brainport

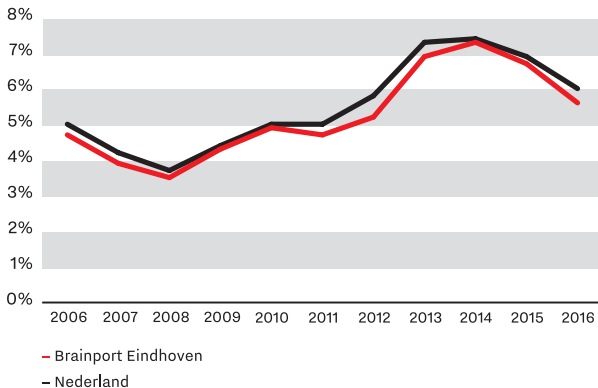
BANEN EN WERKLOOSHEID

Brainport Eindhoven heeft met 5,6% in 2016 een werkloosheidspercentage onder het nationaal gemiddelde

Vier jaar van economische groei vertaalt zich sinds twee jaar in een groeiend aantal banen en een dalend werkloosheidspercentage. In 2016 zijn er in Brainport Eindhoven 23.000 werklozen, 4.000 minder dan een jaar daarvoor. Het aantal werklozen komt daarmee op 5,6% van de beroepsbevolking. Dat is ook dit jaar weer lager dan het Nederlands gemiddelde (6,0%).

Werkloosheidspercentage

Werklozen als percentage van de beroepsbevolking

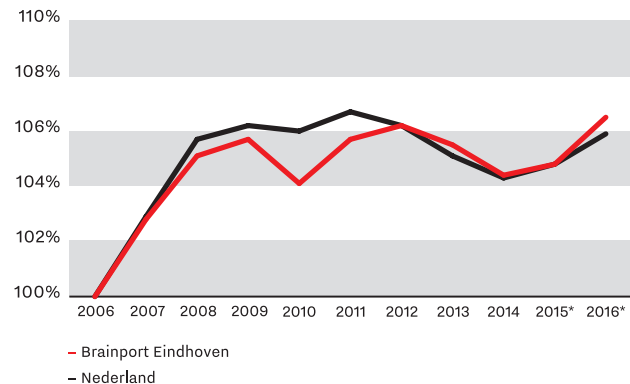

Banengroei Brainport Eindhoven in 2016 hoger dan nationaal

In 2015 en 2016 begint het aantal banen, dankzij de aantrekkende economie, weer te stijgen. In 2016 zijn er in Brainport Eindhoven 408.300 banen, 6.600 meer dan in 2015 (+1,6%). Op nationaal niveau steeg het aantal banen met 1,1% tot een totaal van 8.253.400 banen.

Banen

2006=100

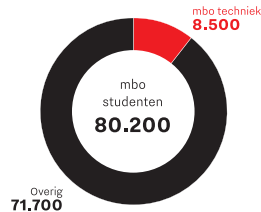
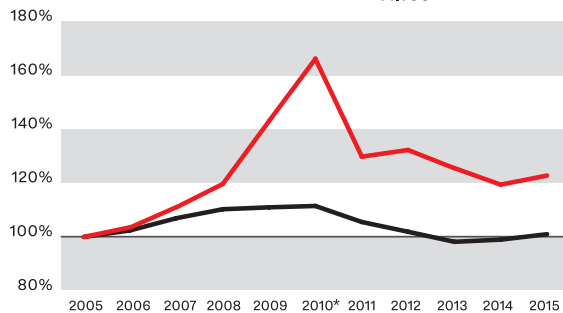
TECHNOLOGIESTUDENTEN

Stijging aantal technolestudenten in Brainport Eindhoven hoger dan nationaal

In 2015 zijn er in Brainport Eindhoven 27.800 technologie-
studenten met een opleiding in het beroeps- en wetenschappelijk
onderwijs (mbo, hbo en wo). Wanneer we kijken naar de verdeling
van technolestudenten over de verschillende niveaus, zien
we dat het aantal universitaire studenten de grootste groep is
(36,1%), gevolgd door het hbo (33,5%) en mbo (30,5%).

Technolestudenten MBO

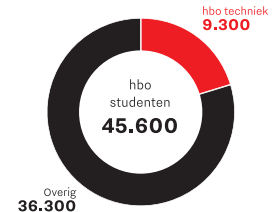
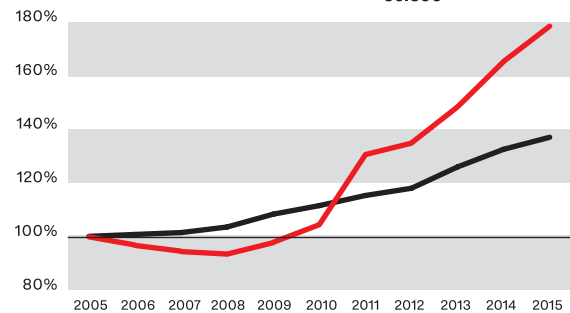
2005 = 100

Als we naar de ontwikkelingen over de tijd kijken, zien we het
aantal hbo en wo studenten net als voorgaande jaren, ook dit
jaar weer toenemen. Na een lichte daling de afgelopen twee
jaar, laat ook het aantal mbo technolestudenten dit jaar
weer een stijging zien. In 2015 is er een stijging van het aantal
techniekstudenten op alle onderwijsniveaus.

Technolestudenten hbo

2005 = 100

*Piek in 2010 door een (tijdelijke) voordelige wijziging in bijscholing voor 'chauffeur personenvervoer'.

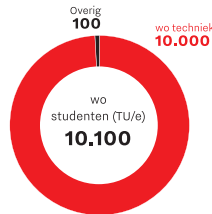
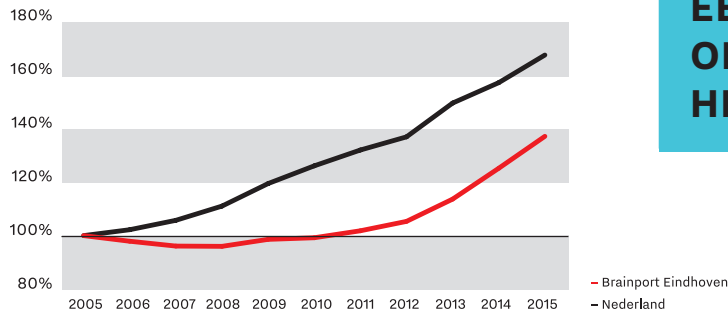
Aantal universitaire technologiestudenten in Brainport Eindhoven blijft ondanks sterke groei achter

In de afgelopen 10 jaar neemt het aantal technologiestudenten op het wetenschappelijk onderwijs toe van 7.300 in 2005 naar 10.000 technologiestudenten in 2015 (+37,0%). Nationaal stijgt het aantal technologiestudenten over dezelfde periode een stuk harder; +67,3%.

De laatste 2 jaar stijgt het aantal technologiestudenten regionaal harder dan nationaal. In 2015 zijn er in Brainport Eindhoven 10.000 technologiestudenten in het wetenschappelijk onderwijs (wo); een stijging van 9,5% ten opzichte van 2014.

Technologiestudenten wo

2005 = 100

**IN 2015 ZIJN ER IN
BRAINPORT EINDHOVEN
27.800 STUDENTEN MET
EEN TECHNOLOGISCHE
OPLEIDING IN HET MBO,
HBO EN WO.**

INTERNATIONAL

“Brainport Eindhoven is als top-technologische regio een belangrijke speler in de sterk concurrerende mondiale economie. Daarom versterken we elke dag ons ecosysteem. Dat doen we ondermeer met het gericht aantrekken van bedrijven die goed aansluiten bij de aard en werkwijze van onze bedrijven en kennisinstellingen.”

John Jorritsma,
burgemeester van Eindhoven,
voorzitter Stichting Brainport

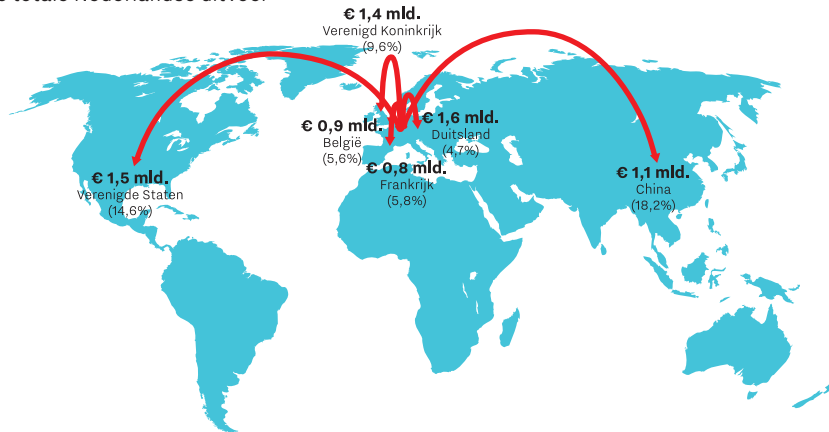
INTERNATIONALE HANDEL

Brainport Eindhoven is de derde grootste exportregio van Nederland

In 2015 exporteerden bedrijven in Brainport Eindhoven €18,6 mld. (excl. wederuitvoer). Duitsland is voor Nederland en Brainport Eindhoven het belangrijkste handelsland. Vanuit Brainport wordt in 2015 ruim €1,6 mld. aan goederen geëxporteerd naar Duitsland. Ook de VS, VK, China, België en Frankrijk zijn belangrijke handelslanden. Opvallend is het grote aandeel van Brainport Eindhoven in de totale Nederlandse export naar de VS (14,6%) en China (18,2%). Voornaamste exportgoederen uit Brainport Eindhoven zijn machines en vervoermaterieel; Brainport Eindhoven is goed voor een vijfde van de totale Nederlandse export van deze goederen.

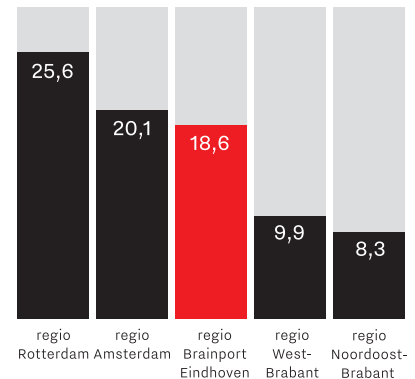
Internationale handel

Uitvoer (excl. wederuitvoer) naar handelsland en aandeel van Brainport Eindhoven in de totale Nederlandse uitvoer

Top 5 regio's internationale handel

Uitvoer (excl. wederuitvoer) naar regio's in mld. euro

INTERNATIONALE STUDENTEN

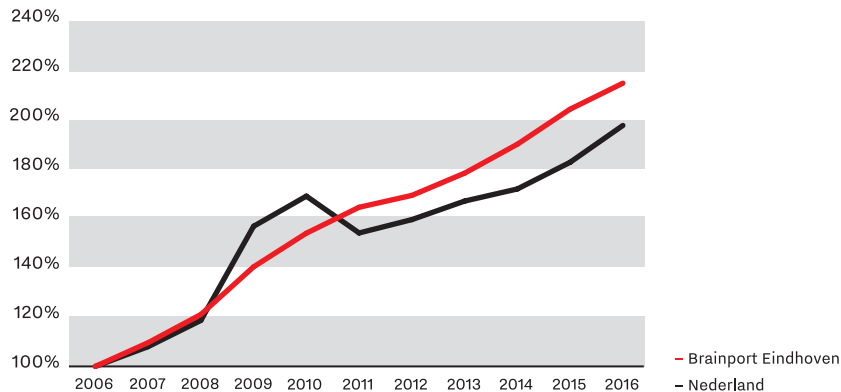
Aantal internationale studenten aan onderwijsinstellingen in Brainport Eindhoven groeit sterk, maar blijft als aandeel van het totaal aantal studenten achter

In 2016 zijn er 10.600 internationale studenten in Brainport Eindhoven*, waarvan een vijfde deel master studenten en vier vijfde deel bachelor studenten. Het aantal internationale studenten is ten opzichte van 2006 regionaal ruim verdubbeld (+114,6%) en nationaal bijna verdubbeld (+97,5%). Ondanks de hoge regionale groei blijft het aandeel internationale studenten op het totaal aantal studenten regionaal achter. In vergelijking met andere onderwijsinstellingen in Nederland is het aandeel internationale studenten op onderwijsinstellingen in Brainport Eindhoven relatief laag. De internationale studenten in Brainport Eindhoven komen uit 83 verschillende landen verspreid over de wereld.

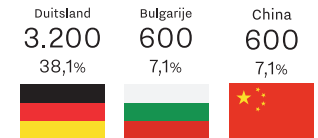
*Brainport Eindhoven omvat hier de onderwijsinstellingen: TU/e, TiU, Avans, Fontys, NHTV, Design Academy en de HAS

Internationale studenten

2006=100

Top 3 herkomstlanden internationale studenten naar aantal (aandeel) studenten

Brainport Eindhoven

Nederland

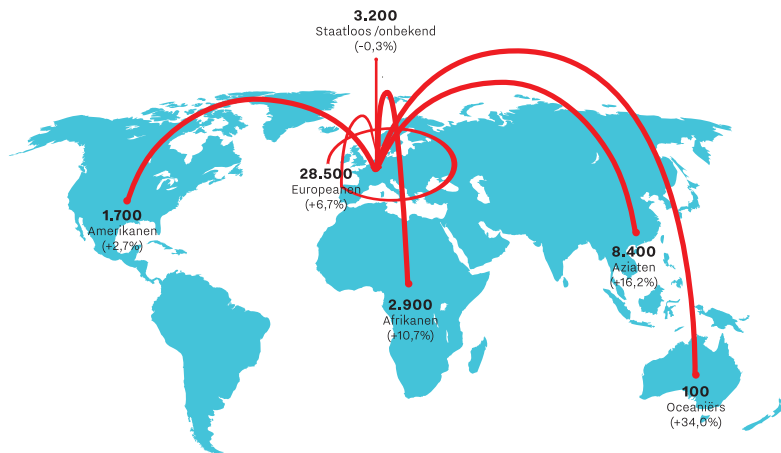
BUITENLANDSE NATIONALITEITEN

Aantal personen met buitenlandse nationaliteit stijgt over de afgelopen tien jaar regionaal twee keer zo hard als nationaal

In 2016 zijn er 44.800 mensen met een buitenlandse nationaliteit in Brainport Eindhoven. Dit is 5,9% van de totale bevolking en hoger dan het aandeel buitenlandse nationaliteiten in Nederland (5,3%). Het aantal buitenlandse nationaliteiten is over de periode 2006-2016 regionaal (+57,4%) bijna tweemaal zo hard gestegen als nationaal (+30,3%). Veruit de meerderheid van de buitenlandse nationaliteiten komt uit Europa; 28.500 personen in 2016 (63,3%). De tweede grootste groep komt uit Azië, 8.400 personen (18,8%). Het aandeel Aziaten ligt in Brainport Eindhoven een stuk hoger dan gemiddeld in Nederland (14,7%).

Buitenlandse nationaliteiten

Aantal en groei cijfer 2016 in Brainport Eindhoven naar werelddeel

Top 10 buitenlandse nationaliteiten
naar aantal personen

A close-up photograph of a hand holding a blue pillbox. The pillbox has the text 'ZET PILLEN' and 'AMOL' on it. In the background, a robotic arm with various wires and mechanical components is visible, suggesting a medical or research setting.

TECHNOLOGY

“In Brainport Eindhoven komt het overgrote deel van de investeringen in onderzoek en ontwikkeling van bedrijven. Het in balans brengen van de publieke investeringen zal de opbrengst fors verhogen doordat daarmee de top technologie toegankelijk kan worden voor meer ondernemingen door bijvoorbeeld succesvolle publiek-private samenwerkingen in innovatieve ecosystemen waar Brainport om bekend staat.”

Arnold Stokking,
Managing Director Industrial Innovation TNO,
bestuurslid Stichting Brainport

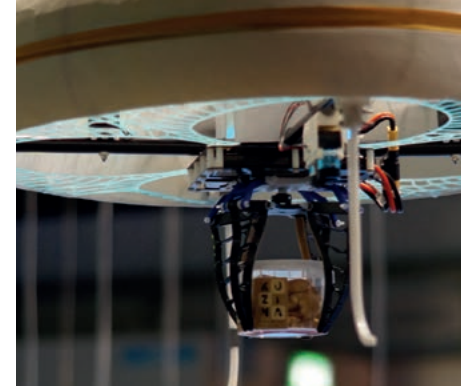
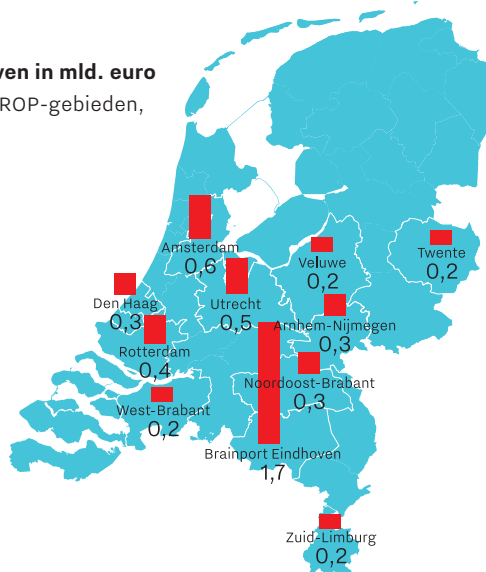
RESEARCH & DEVELOPMENT

Bedrijfsleven in Brainport Eindhoven investeert veruit het meest in R&D

Het bedrijfsleven in Brainport Eindhoven is goed voor een vijfde van de totale private research & development (R&D) in Nederland. Vergeleken met andere regio's in Nederland investeert het bedrijfsleven in Brainport Eindhoven veruit het meest in R&D. In 2015 geeft het bedrijfsleven van Brainport Eindhoven ruim €1,7 mld. uit aan eigen R&D, een toename van ruim €36 mln. (+2,1%) ten opzichte van 2014. Het bedrijfsleven van de tweede regio op de lijst, regio Amsterdam, investeert in 2015 €0,6 mld.; iets meer dan een derde van wat er in Brainport Eindhoven geïnvesteerd wordt.

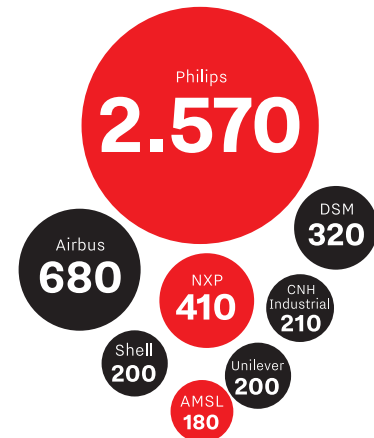
Private R&D uitgaven in mld. euro

naar 11 grootste COROP-gebieden,
in mld. euro's, 2015

Top 8 patentaanvragers in Nederland

naar aantal Europese
patentaanvragen in 2016

BASICS

“Brainport Eindhoven is met haar hightech industrie van niveau een aantrekkelijke regio om in te werken. Met de Nationale Actieagenda gaan we ook het voorzieningenniveau en de bereikbaarheid in overeenstemming brengen met onze internationale prestaties en ambities voor de toekomst.”

Frits van Hout,
Executive Vice President and chief Program Officer,
Member of the Board of Management ASML Holding
NV, bestuurslid Stichting Brainport

PENDEL

Inkomende pendel: ruim drie op de vijf mensen die in Brainport Eindhoven werken, wonen ook in de regio.

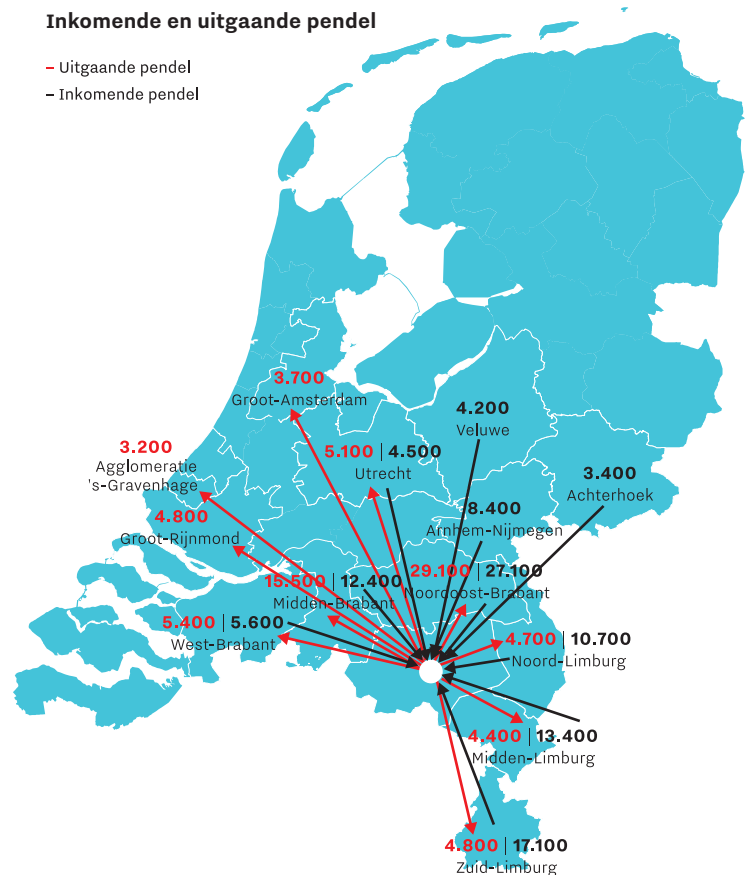
In 2015 woont 35,5% van de mensen die in Brainport Eindhoven werkt buiten de regio. In vergelijking met andere regio's in Nederland is dit percentage laag; gemiddeld moet 38,5% van alle mensen in Nederland buiten de woonregio reizen voor werk. Met name in Noord- en Zuid-Holland is dit percentage hoog, waar de werkgelegenheid sterk geconcentreerd is in een of twee regio's.

Uitgaande pendel: bijna driekwart van de mensen die in Brainport Eindhoven woont, werkt ook in de regio.

In 2015 werkt 26,8% van de inwoners van Brainport buiten de regio. Van de uitgaande pendel werkt 16,7% buiten Brainport Eindhoven, maar binnen Zuidoost-Nederland. De overige 10,1% van de inwoners van Brainport Eindhoven hebben een baan buiten Zuidoost-Nederland.

Inkomende en uitgaande pendel

- Uitgaande pendel
- Inkomende pendel

RAPPORTEN

- NEDERLAND BEHOUDT 4de PLAATS IN DE TOP 5 KENNISECONOMIEËN WERELDWIJD
Global Competitiveness Index – World Economic Forum

- NEDERLAND HEEFT MEEST STARTUP-VRIENDELIJK BELEID VAN DE EUROPESE UNIE
The 2016 Startup Nation Scoreboard – European Digital Forum

- BEDRUVEN VERSCHUIVEN R&D VAN FYSIEKE PRODUCTEN NAAR SOFTWARE EN DIENSTEN
2016 Global Innovation 1000 – Strategy& en PWC

- EINDHOVEN IS DE MEEST CULTURELE EN CREATIEVE MIDDELGROTE STAD VAN EUROPA
The Cultural and Creative Cities Monitor 2017 – European Commission

- NEDERLAND MOET MEER INVESTEREN IN PUBLIEKE EN PRIVATE ONDERZOEKS- EN INNOVATIEFINANCIERING
Advies 'Houd de basis gezond' – AWTI (Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie)

- ONDERWIS, OVERHEDEN EN BEDRUFSLIJDEN MOETEN WERK MAKEN VAN BESTAANDE SKILLS MISMATCHES
The Human Capital Report 2016 – World Economic Forum

COLOFON

Redactie Brainport Development NV

Bronnen CBS, LISA, Kennisbank Bèta Techniek, EPO, Nuffic

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is gebruik gemaakt van diverse bronnen en informatie die door vele organisaties is verstrekt. Brainport Development NV kan niet de juistheid of nauwkeurigheid van de in deze uitgave voorkomende gegevens, informatie of meningen, noch met betrekking tot de geschiktheid daarvan voor enig doel, enige situatie of enige toepassing garanderen. Brainport Development NV is dan ook niet aansprakelijk voor eventuele schade, verliezen of andere gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave voorkomende gegevens, informatie of meningen.

Brainport Development NV

Emmasingel 11

Postbus 2181

5600 CD Eindhoven

040 751 24 24

info@brainport.nl

www.brainporteindhoven.nl/monitor

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

© Brainport Development NV, 2017

